ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

GENEL KURUL
KARAR

YÜNUS KIYAR BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : **2022/101643**
Karar Tarihi : **2/4/2026**

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Başkanvekili : Basri BAĞCI
Başkanvekili : İrfan FİDAN
Üyeler : Engin YILDIRIM
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Selahaddin MENTEŞ
Kenan YAŞAR
Muhterem İNCE
Yılmaz AKÇİL
Ömer ÇINAR
Raportör : Yusuf Enes KAYA
Başvurucu : Yünus KIYAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, mahsup talebinin reddedilmesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 23/11/2022 tarihinde yapılmıştır. Komisyon, adli yardım talebinin kabulüne ve başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

4. Birinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

6. Başvurucu, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin 2006/115 Esas sayılı dosyasında yürütülen yargılama kapsamında 1/4/2006-15/6/2006 tarihleri arasında devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozma suçundan tutuklu kalmıştır. Yargılama sonucunda beraat kararı verilmiş, bu karar 7/1/2010 tarihinde kesinleşmiştir.

7. Başvurucu, daha sonra başka bir dava kapsamında Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesince 23/9/2020 tarihinde terör örgütüne üye olma suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Mahkûmiyet kararında suç tarihi 10/9/2019 olarak belirtilmiştir. Mahkûmiyet hükmü istinaf ve temyiz incelemesinden geçerek 22/12/2021 tarihinde kesinleşmiştir.

8. Başvurucu 26/9/2022 tarihli dilekçesiyle, dosya numarasını hatırlamadığı Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesince yürütülen davada tutuklu kaldığını, daha sonra beraat ettiğini belirterek tutuklu kaldığı bu sürelerin Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesince verilen hapis cezasından mahsup edilmesini talep etmiştir.

9. Yozgat İnfaz Hâkimliği 6/10/2022 tarihinde başvurucunun mahsup talebinin reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"Belirtmek gerekir ki, mahsup da şart olarak ikinci suç, yani tutukluluğun mahsup edileceği mahkumiyete ilişkin suç, ilk suça ilişkin ceza mahkemesi kararı kesinleşmeden önce işlenmelidir. İlk işlenen suça ilişkin mahkûmiyet kesinleştikten sonra işlenen suçlardan kaynaklanan mahkumiyetlerden indirim yapılmak üzere mahsup kararı verilemez. Yukarıda da belirtildiği üzere hükümlünün mahsup edilmesini istediği, hükümlünün halen Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesinin 2020/14 Esas sayılı ilamı ile verilen 6 Yıl 3 Ay hapis cezasına ait suçun, tutuklu kaldığı Diyarbakır (Kapatılan) 4. Ağır Ceza Mahkemesinin ... 2006/115 Esas dosyaya ait beraat kararının kesinleşmesinden sonra işlenmiş olması nedeni ile mahsup şartları oluşmadığından mahsup talebinin reddine karar vermek gerekmiştir."*

10. Başvurucunun bu karara yaptığı itiraz, Yozgat 1. Ağır Ceza Mahkemesince 17/10/2022 tarihinde kesin olarak reddedilmiştir.

11. Nihai karar 25/10/2022 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Kanun Metinleri

12. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 63. maddesi şöyledir:

"Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün hâller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir."

2. Yargıtay Kararları

13. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 6/3/1940 tarihli ve E.1940/5, K.1940/68 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Fakat mademki biz haksızlıklarımızın neticelerini ve eserlerini kaldırmak istiyoruz, evvelce isnat edilen suçtan tevkif edilip beraat eden kimse sonra bir suç işlerse ne olacak? Suçun evvel işlenmiş veya sonradan işlenmiş olması halinde madelet itibariyle bir fark yoktur. Öyle ise mahsup lâzımdır. Peki, her mevkuf için bir hesabı carîmi açalım? Ona da peki, lâkin bu takdirde evvelce tevkif edilip beraat eden kimseye suç işlemek için bir serbestî vermiş olmaz mıyız?

...beraat hükmü kat'ileştikten sonra işlenmiş olan suçtan mahkûmiyet halinde evvelce beraatla neticelenmiş olan suçtan dolayı mevkuf kaldığı müddetin beraatinden sonra işleyeceği suçtan verilecek ceza müddetinden indirilmesi kanun hükümlerine uymayacağı, çünkü sonradan işlenen ve mahkûmiyetle neticelenen suçu evvelce beraat kararına bağlanmış olan suçla birleştirmeye kanunî bir yol ve imkân bulunmadığı mütalâasına dayanılarak beraat eden bir şahsın beraat ettiği suçtan dolayı mevkuf aldığı müddetin beraat kararından evvel - beraat kararı kat'ileşmezden evvel- işlemiş olduğu diğer suç için verilen ceza müddetine mahsubu icap ettiğine sülüsan ekseriyetle karar verildi."

14. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 31/1/2006 tarihli ve E.2006/1-4, K.2006/7 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Tutuklama, ceza yargılamasının güvenli yürümesini ve amacına erişmesini sağlamaya yönelik ve yargılama hukuku açısından zorunlu hallerde hakimin verdiği karara dayanan bir önlemdir. Yargılamadaki amaca göre önleyici bir koruma önlemi olduğu kadar kişi özgürlüğü ve güvenliğini kısıtlayan bir içerik de taşımaktadır. Bu nedenle mukayeseli hukukta, sistemler ve sistemlerin dayandığı prensipler farklı olmakla birlikte, kendisine ceza verilmiş olan şahsın, bu cezasından daha önce sınırlandırılmış özgürlük sürelerinin hükmedilen cezasından indirilmesi kabul edilmiştir. Mevkufiyetin (tutukluluğun) mahsubu olarak adlandırılan bu kurumdan amaç, kendisine ceza verilmiş mahkûmun bu cezasından daha evvel çekilmiş, özgürlüğü sınırlayıcı önlemler nedeniyle özgürlüğünden yoksun kaldığı sürelerin tamamen veya kısmen indirilmesinden ibarettir.

Mahsup konusunda, 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlükten kaldırılan 765 sayılı Ceza Yasamızın 40. maddesinin 1. fıkrasındaki, ... ve 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Yasanın 63. maddesindeki; ... hükümler ile, her iki yasada da mahsubun mecburiliği (hukuki) sistemi kabul edilmiş, benzer düzenlemelere 1632 sayılı Askeri Ceza Yasasının 177 ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Yasasının 251/1 maddelerinde de yer verilmiştir. Bu sisteme göre, mahkûm kusuru ile tutuklu kalmış olsa dahi, tutukluluk süresinin verilen cezadan indirilmesi zorunludur. Bu sistemde yargıcın görevi, indirim yapılması için gerekli yasal koşulların doğup doğmadığını kontrol, doğmuş ise yapılan indirimin hesabında hata yapılıp, yapılmadığını denetlemekten ibarettir. Mahsubun hukuki esası hakkında, bu kurumun cezanın hafifletilmesi nedenlerinden biri olduğu, evvelce çekilmiş bir ceza olduğu, hususi af olduğu konusunda çeşitli görüşler bulunmakta ise de, mahsup, suçlu olduğu henüz kesin olarak bilinmeyen kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakılması dolayısıyla ortaya çıkan haksızlıkları gidermek için başvurulan ve kişisel özgürlükleri anayasal düzeyde güvence altına alan, önleyici amaçlarla yoksun bırakılan özgürlüğün iadesi için kabul edilen hukuki bir kurumdur.

...

Görüldüğü gibi, 765 sayılı Yasanın 40 ve benzer düzenlemeleri içeren 5237 sayılı Yasanın 63. maddeleri uyarınca, mahkûmiyet hükmü kesinleşmeden önce gerçekleşen tutukluluk veya özgürlüğün kısıtlanması sonucunu doğuran tüm süreler ceza mahkûmiyetinden indirilecektir.

Tutuklu kalınan sürenin mahkûmiyetten mahsup edilebilmesi için, tutukluluğun mahsup yapılacak suça konu mahkûmiyete ait olması gerekmeyip, sanığın tutuklu kaldığı suçtan dolayı verilecek hükmün kesinleşmesinden önce, işlemiş olduğu diğer bir suç nedeniyle de tutuklu kalınan sürenin mahsubu olanaklıdır. Burada önemli olan husus, mahsuba konu mahkûmiyete ait suçun, tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmesidir.

...

1 Haziran 2005 tarihinde yürürlükten kaldırılmış bulunan 765 sayılı Yasanın 40 ve yine aynı tarihte yürürlüğe girmiş bulunan 5237 sayılı Yasanın 63. madde hükümlerinin benzer düzenlemeleri içermesi nedeniyle, halen mahsup konusunda geçerliliğini koruyan 06.03.1940 gün ve 5-68 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı, bu karardaki ilkeler doğrultusunda gelişen yargı kararları ve öğretideki görüşler birlikte değerlendirildiğinde, mahsuba karar verilmesi için, tutuklu kalınan suçtan dolayı verilen kararın kesinleşme tarihinden önce bir başka suç veya suçların işlenmiş olması, tutuklamaya neden olan suçta tutuklu kalınan sürenin ikinci suç nedeniyle verilen cezadan fazla olması veya ikinci suçun beraatle sonuçlanması gerekmektedir. Burada önemli olan husus, mahsuba konu mahkûmiyete ait suçun, tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmesi olup, bunun da temel nedeni, sanığın daha önceden tutuklu kaldığı süreye güvenerek, yeniden bir suç işlemesine engel olmak düşüncesidir.

...

Görüldüğü gibi, hükümlü 17.05.2000 tarihinde işlediği suç nedeniyle 1 yıl 3 ay 16 gün tutuklulukta kalmış ve bu hüküm 04.06.2003 tarihinde kesinleşmiştir. Konya 2. Ağır Ceza Mahkemesince TCK'nun 17. maddesi uyarınca koşullu salıverilme kararı geri alınarak bakiye sürenin aynen çektirilmesine karar verilen hüküm ise 06.12.1994 tarihinde kesinleşmiş olup, gerek yürürlükten kaldırılan 765 sayılı Yasanın 40. maddesi gerekse 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Yasanın 63. maddesi uyarınca bakiye cezasının aynen infazına karar verilen suça ilişkin mahkûmiyetin, tutuklu kalınan suçtan dolayı verilen mahkûmiyet kararından önce kesinleşmesi nedeniyle mahsup koşulları oluşmuştur. Sanık artık tutukluluk süresinin varlığına güvenerek yeni bir suç işlememiş, aksine işlediği ikinci suç nedeniyle asıl cezasından fazla tutuklu kalmak suretiyle haksızlığa uğramıştır. Bu itibarla sonraki suç nedeniyle tutuklulukta geçirdiği artık sürenin önceki mahkûmiyetinden mahsubu için yasal koşullar oluşmuştur."

15. Yargıtay 13. Ceza Dairesinin 28/3/2013 tarihli ve E.2012/13897, K.2013/8883 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"TCK'nın 63. maddesi hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün haller nedeniyle geçirilmiş sürelerin ceza mahkumiyetinden indirileceğini öngörmektedir. 06.03.1940 tarih ve 5/68 sayılı İçtihadi Birleştirme Kararı ile Ceza Genel Kurulunun 31.01.2006 tarih ve 4-7 sayılı kararında açıklandığı üzere 765 sayılı TCK'nın 40. ve 5237 sayılı TCK'nın 63. maddelerinde belirtilen mahsup işleminde önemli

olan husus; sanığın yeniden bir suç işlemesine engel olma düşüncesiyle, mahsuba konu mahkumiyete ait suçun, tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmiş olması gerekir. Somut olayımızda ise Antalya 1. Ağır Ceza Mahkemesinin yukarıda anılan ve tutuklulukta geçen süresinin mahsubu istenen ilamının 12.11.2004 tarihinde kesinleşmesinden sonra mahsuba konu Antalya 5. Asliye Ceza Mahkemesine ait suçun 05.09.2007 tarihinde işlenmesi nedeniyle mahsup kararının yasaya aykırı olduğu görülmüştür."

16. Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 9/6/2023 tarihli ve E.2023/2783, K.2023/4067 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Somut olayda, hükümlünün mahsup istediği mahkumiyetlere ilişkin suç tarihlerinin, hükümlünün hürriyetinin kısıtlandığı İzmir 4. Sulh Ceza Mahkemesinin ... kararının kesinleştiği 13.03.2019 tarihinden önce olduğu anlaşılmakla, mahsup talebinin reddine ilişkin İnfaz Hakimliğince verilen karara karşı yapılan itirazın kabulü yerine reddine dair itiraz merciince verilen karar Kanun'a aykırı olup, kanun yararına bozma talebi yerinde görülmüştür."

17. Yargıtay 1. Ceza Dairesinin 24/11/2023 tarihli ve E.2023/7887, K.2023/7167 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"... Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu'nun 06.03.1940 tarihli ve 1940/5-68 sayılı kararına, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 31.01.2006 tarihli, 2006/4-7 sayılı kararına göre; hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran hallerin bir başka mahkumiyet kararında yer alan cezadan mahsup edilebilmesi için, mahsup istenen mahkumiyete ait suçun, tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmesi gerekmektedir.

Somut olayda, hükümlünün infaza konu olan ve mahsup istediği mahkumiyete ilişkin suç tarihinin 29.09.2019 olup, hükümlünün hürriyetinin kısıtlandığı Bakırköy 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 18.10.2017 tarihli ve 2017/338 Esas, 2017/286 Karar sayılı kararının kesinleştiği 26.10.2017 tarihinden sonra olduğu ve mahsup koşullarının oluşmadığı anlaşılmakla, hükümlünün mahsup talebinin reddine ilişkin İnfaz Hakimliğince verilen karara karşı yapılan itirazın reddi yerine kabulüne dair itiraz merciince verilen karar Kanun'a aykırı olup, kanun yararına bozma talebi yerinde görülmüştür."

B. Uluslararası Hukuk

1. Sözleşme Metinleri

18. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) *"Özgürlük ve güvenlik hakkı"* başlıklı 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:

a) Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkumiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması;

..."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin İçtihadı

19. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) göre kanun gereği yetkilendirilmiş, yürütme organı ve taraflardan bağımsız ve yeterli güvencelere sahip yargısal organ olarak Mahkemece verilen ve özgürlükten mahrumiyete yol açan her türlü *mahkûmiyet* kararı, Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamına girmektedir (*Engel ve diğerleri/Hollanda,* B. No: 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72, 5370/72, 8/6/1976, § 68). Anılan bentte yer alan "*sonra*" ifadesi, tutmanın sadece zaman bakımından mahkûmiyetin ardından gelmesi anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda tutma, mahkûmiyetin bir sonucu olmalı; mahkûmiyetin ardından ve mahkûmiyete bağlı olarak veya mahkûmiyet sebebiyle gerçekleşmelidir (*Weeks/Birleşik Krallık,* B. No: 9787/82, 2/3/1987, § 42).

20. AİHM, Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin bir mahkûmun af yasasından ya da erkenden şartlı tahliye veya kesin tahliye durumlarından yararlanmasını güvence altına almadığını belirtmektedir (*Alican Demir/Türkiye,* B. No: 41444/09, 25/2/2014, § 89). Ancak yetkili makamların bu tür bir tedbirden faydalanmak için kanunda belirtilen koşulları yerine getiren herkese herhangi bir takdir yetkileri bulunmadan bu tedbiri uygulamakla yükümlü olmaları hâlinde durum farklı olacaktır (*Del Rio Prada/İspanya* [BD], B. No: 42750/09, 21/10/2013, § 126).

21. AİHM; hapis cezasının hatalı bir şekilde hesaplanması dolayısıyla kişinin fazla hapis yatmasını (*Pezone/İtalya,* B. No: 42098/98, 18/12/2003, §§ 31-38), kişinin ulusal hukuk sisteminin öngördüğünden daha uzun bir süre hapsedilmesini (*Grava/İtalya,* B. No: 43522/98, 10/7/2003, §§ 31-46; *Şahin Karataş/Türkiye,* B. No: 16110/03, 17/6/2008) Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ihlali olarak kabul etmiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

22. Anayasa Mahkemesinin 2/4/2026 tarihinde yaptığı toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi

23. Başvurucu, bireysel başvuru harç ve giderlerini ödeyemeyecek durumda olduğunu belirterek adli yardım talebinde bulunmuştur. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Şerif Ay* ([2. B.], B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurucunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

24. Başvurucu, beraat ettiği davada tutuklu kaldığı sürelerin mahkûmiyetine karar verilen başka bir davadaki hapis cezasından mahsup edilmesi talebinin reddedilmesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

25. Bakanlık görüşünde; ilgili mevzuat hükümleri, Anayasa Mahkemesi ve AİHM içtihatları ile somut olayın kendine özgü koşulları gözönüne alınarak değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmiştir.

26. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında ihlal iddialarını yinelemiş ve mağduriyetinin devam ettiğini ileri sürmüştür.

C. Değerlendirme

27. Anayasa'nın 19. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; ... halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz."

28. Başvurucunun iddialarının özü, mahsup talebinin hukuka aykırı olarak reddedilmesi nedeniyle daha uzun bir süre hürriyetinden yoksun bırakılması olduğundan başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

29. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

Kadir ÖZKAYA, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Yılmaz AKÇİL bu görüşe katılmamıştır.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

30. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak konulduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında şekil ve şartları kanunda gösterilmek kaydıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının kısıtlanması ancak Anayasa'nın anılan maddesi kapsamında belirlenen durumlardan herhangi birinin varlığı hâlinde söz konusu olabilir (*Murat Narman* [2. B.], B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

31. Mahsup, bir hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve kişi hürriyetini sınırlama sonucu doğuran hâller sebebiyle geçirilmiş sürelerin hapis cezasından indirilmesidir. Bir suç nedeniyle de olsa henüz hakkında mahkûmiyet hükmü bulunmayan bir kimsenin hürriyetinden mahrum edilmek suretiyle ortaya çıkan haksızlığı telafi etmek amacıyla mahsup müessesesine başvurulmaktadır. Özgürlükten yoksun kalınan sürelerin mahkûmiyetten indirilmesiyle bu haksızlık giderilmektedir. Mahsup kurumu adalet ve hakkaniyet duygusunun gereği olarak özgürlüğü kısıtlanmış bir kişi bakımından denkleştirme görevi görmektedir (*Burhan Yaz* [1. B.], B. No: 2021/7919, 29/5/2024, § 41).

32. Dolayısıyla mahsup kurumu Anayasa'da güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını ceza hukuku alanında gerçekleştirmeye yönelik bir kurum olarak kabul edilebilir. Türk hukuk sisteminde 5237 sayılı Kanun'un 63. maddesindeki *"Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün hâller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir."* şeklindeki genel hüküm ile mahsubun mecburiliği sistemi kabul edilmiştir. Bu sisteme göre mahkûm kusuruyla tutuklu kalmış olsa dahi tutukluluk süresinin verilen cezadan indirilmesi zorunludur (*Burhan Yaz*, § 42).

33. Öte yandan Anayasa Mahkemesince hükümlülerin ceza infaz kurumlarında kalacağı süreyi doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen durumların Anayasa'nın 19. maddesinde tanımlanan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kabul edilmiştir (*İbrahim Uysal* [2. B.], B. No: 2014/1711, 23/7/2014, § 26). Kişi hürriyetini sınırlama sonucunu doğuran hâller nedeniyle geçirilmiş sürelerin mahkûmiyetten mahsup edilmesine ilişkin kararlar, hapis cezasının kapsamını belirlemekte; dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını temelden etkilemektedir zira mahsup kurumu ceza infaz kurumunda kalınması gereken süre ile doğrudan ilgilidir. Bu gerekçelerle mahsup Anayasa'nın 19. maddesi kapsamında bir güvence olarak kabul edilmiştir (*Burhan Yaz*, § 43). Bu nedenle mahkûmiyet hükmü kesinleşinceye kadar gerçekleşen tutma sürelerinin mahsubunun, adalet ve hakkaniyet duygusunun gereği olarak kişilere tanınan bir hak olduğu söylenebilir.

34. Temel hak ve özgürlüklere bir müdahale söz konusu olduğunda Anayasa'nın 13. maddesinin emredici hükmü gereğince öncelikle tespiti gereken husus, müdahaleye yetki veren bir kanun hükmünün mevcut olup olmadığıdır (*Tuğba Arslan* [GK], B. No: 2014/256, 25/6/2014, § 82). Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında kanunilik ölçütü ilk olarak şeklî bir kanunun varlığını gerekli kılar (*Tuğba Arslan*, § 96). Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlanabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi kuralına yer verilmiştir. Anayasa'nın 13. maddeyle tüm temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasına ilişkin olarak getirdiği kanunilik şartını, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı yönünden 19. maddede ayrıca belirttiği görülmektedir. Bu bağlamda birbirleriyle uyumlu olan Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri uyarınca kişi hürriyetine ilişkin müdahale olarak tutuklamanın kanuni bir dayanağının bulunması zorunludur (*Murat Narman*, § 43).

35. Kanunilik ölçütü aynı zamanda maddi bir içeriği de gerektirir ve bu noktada kanunun niteliği önem kazanır (*Tuğba Arslan*, § 97). Bu anlamıyla kanunilik ölçütü, sınırlamaya ilişkin kuralın erişilebilirliği ve öngörülebilirliği ile kesinliğini ifade eden belirliliğini garanti altına alır (*Metin Bayyar ve Halkın Kurtuluş Partisi* [GK], B. No: 2014/15220, 4/6/2015, § 56). Kanunlarda ayrıntılı olarak somutlaştırılması ve önceden bilinmesi mümkün olmayan durumları ifade eden ibarelerin içerik ve kapsamlarının kanun koyucu tarafından önceden tek tek belirlenmesi mümkün değildir. Söz konusu ibarelere, uygulama ve yargı kararlarıyla zaman içinde anlam kazandırılarak ibarelerin genel çerçevesi belirlenebilir ve içerikleri somutlaştırılabilir. Bu şekilde belirlilik ve öngörülebilirlik sağlanabilir.

36. Bu bağlamda Anayasa Mahkemesinin kanunların yorumlanması ve uygulanması konusunda asli sorumlu olan mahkemelerin yaptığı iddia edilen olgusal veya hukuki hataları değerlendirirken sınırlı bir yetkisi bulunmaktadır. Yetkili mahkemelerin yorumu keyfî

olmadığı veya açıkça makul olduğu sürece Anayasa Mahkemesinin rolü, yapılan yorumun etkilerinin Anayasa ile uyumlu olup olmadığını tespit etmekle sınırlıdır.

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

37. Somut olayda başvurucu, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesince yürütülen ceza yargılaması kapsamında 1/4/2006-15/6/2006 tarihleri arasında hürriyetinden mahrum bırakılmıştır. Bu yargılama neticesinde başvurucu hakkında beraat kararı verilmiştir. Başvurucunun tutuklulukta geçirdiği bu sürelerin Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesince verilen hapis cezasından mahsup edilmesi talebi, mahsuba konu mahkûmiyete ait suçun tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmiş olmadığı gerekçesiyle reddedilmiştir.

38. Anayasa Mahkemesi, mahsubun Anayasa'nın 19. maddesi kapsamında bir güvence ve hak olarak kabul edilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla mahsup hakkına getirilecek sınırlamaların kanuni bir dayanağının bulunması gerekir.

39. Mahsup kurumu 5237 sayılı Kanun'un 63. maddesinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemede hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün durumlar sebebiyle geçirilmiş sürelerin hükmolunan hapis cezasından indirileceği öngörülmektedir.

40. Maddenin gerekçesinde ise *"Maddeyle, mahkûmun suç nedeni ile şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran örneğin tutuklama gibi hâller nedeni ile geçirilen sürelerin mahkûmiyetten indirilmesi esası benimsenmiştir. Böylece teknik anlamda tutukluluk sayılmamakla beraber şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran tedbirlerin tümünün de tutukluluk gibi mahkûmiyet süresine mahsup edilmesi öngörülmüştür. Bu nedenle, madde metninde 'hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün hâller' ibaresi kullanılmıştır. Maddede 'hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen' ibaresi yer aldığından hükümlünün mahkûm edildiği suçtan başka bir fiilden dolayı yargılama nedeniyle hürriyetinin sınırlanmış olması hâlinde de mahsubun hangi koşul ile yapılabileceği gösterilmiştir."* ifadelerine yer verilmiştir.

41. Mahsubun tutuklu kalınan sürelerin kaynağını oluşturan ceza yargılaması sonucunda kurulacak mahkûmiyet hükmünden yapılabileceği hususunda bir tartışma bulunmamaktadır. Bununla birlikte mahsuba konu sürelerin dayanağını oluşturan ceza yargılaması ile mahsup uygulanacak hükmün kaynağı olan ceza yargılamasının farklı olduğu durumlarda da mahsup imkânı mevcuttur. Nitekim bu husus, ilgili madde gerekçesiyle birlikte değerlendirildiğinde açıkça anlaşılmaktadır. Ancak bu durumda mahsup uygulanabilmesi için Yargıtayın 1940 tarihli içtihadı birleştirme kararına (bkz. §§ 13-17) göre mahsuba konu mahkûmiyete ait suçun tutuklu kalınan suçtan verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmesi gerekmektedir. Yargıtayın bu içtihadının amacının kişilerin daha önceden gözaltında ya da tutuklu kaldığı süreye güvenerek yeniden bir suç işlemesini önlemek olduğu görülmektedir. Somut olayda da başvurucunun bu kapsamdaki talebi söz konusu Yargıtay içtihadına uygun bir şekilde reddedilmiştir.

42. Yargıtayın bu yorumu 63. maddedeki *"Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen"* ibaresinde yer alan *hükmün* mahsuba konu mahkûmiyet hükmünden farklı olduğu kabulüne dayanmaktadır. Yargıtay içtihadı birleştirme kararı ve yeni kanun döneminde bu kararı takip eden içtihatta amaçsal bir yorumla hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsi hürriyeti

sınırlama sonucunu doğuran hâller nedeniyle geçirilmiş olan sürelerin ancak beraat kararından önce işlenmiş olan suçlar için hükmolunan hapis cezasından indirilebileceği kabul edilmiştir. Buna karşın kanun koyucunun amacının cezaya mahkûm olan kişinin bu cezası kesinleşene kadar tutulduğu sürelerin bu cezasından indirilmesi suretiyle muhtemel mağduriyetleri önlemek olduğu gerekçesiyle kanunda geçen her iki *hükmün*, aynı olduğu yönünde bir yorum da getirilebilir. Dahası 5237 sayılı Kanun'un 63. maddesinin metninde ve gerekçesinde Yargıtayın yorumuna imkân tanıyan herhangi bir husus bulunmamaktadır.

43. Somut olay açısından da başvurucunun beraat ettiği yargılamadaki 2 aylık tutukluluğuna güvenerek 6 yıl 3 ay hapis cezası alacağı bir suçu dokuz yıl sonra işlemesi ve bu tutukluluğunun mahsup edilmesi sebebiyle cezasının infaz edilmeyeceğini düşünmesi -somut olayın özel koşullarında- bir varsayımdan ibarettir. Sonuç itibarıyla kanunda engelleyici bir hüküm bulunmamasına karşın içtihadı birleştirme kararına dayanan ve kanun metninde olmayan bir şartı koşul olarak ekleyen yorumlar çerçevesinde mahsup talebinin reddedilmesinin kanuni dayanaktan yoksun olduğu görülmüştür.

44. Bu açıklamalar ışığında mahsup talebinin kanuni bir dayanağı olmadan reddedilmesi nedeniyle başvurucunun ceza infaz kurumunda tutulduğu sürenin uzadığı ve daha uzun bir süre hürriyetinden yoksun kaldığı sonucuna ulaşılmıştır.

45. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Kadir ÖZKAYA, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Yılmaz AKÇİL bu görüşe katılmamıştır.

VI. GİDERİM

46. Başvurucu; ihlalin tespitini ve giderilmesini, maddi ve manevi zararlarının karşılanmasını talep etmiştir.

47. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir (yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

48. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından maddi ve manevi tazminat taleplerinin reddine karar verilmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA Kadir ÖZKAYA, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Yılmaz AKÇİL'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Kadir ÖZKAYA, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Yılmaz AKÇİL'in karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

Ç. Kararın bir örneğinin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Yozgat 1. İnfaz Hâkimliğine (E.2022/4101, K.2022/4327) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 2/4/2026 tarihinde karar verildi.

Başvuru Numarası : 2022/101643
Karar Tarihi : 2/4/2026

KARŞIOY GEREKÇESİ

Anayasa Mahkemesinin yerleşik içtihadına göre hukuk kurallarının nasıl yorumlanacağı ve birden fazla yorumun mümkün olduğu hâllerde hangi yorumun benimseneceği derece mahkemelerinin yetkisindedir. Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru incelemesinde derece mahkemelerince benimsenen yorumlardan birine üstünlük tanıması veya onların yerine geçerek hukuk kurallarını yorumlaması, bireysel başvurunun amacıyla bağdaşmaz (*Mehmet Arif Madenci*, B. No: 2014/13916, 12/1/2017, § 81). Buna göre kanun hükmünün şeklî anlamda varlığı ve erişilebilirliği konusunda bir tereddüt bulunmadığı hâllerde, benimsenen yorumun yeterince belirli ve öngörülebilir olması kaydıyla kanunilik ölçütü yönünden bir sorun ortaya çıkmayacaktır.

Mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 40. maddesinde, "Hüküm katiyet kesbetmeden evvel vuku bulan mevkufiyet ceza mahkûmiyetlerinden indirilir" hükmüne yer verilmiştir. Mahsup kurumu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 63. maddesinde "Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün hâller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir" şeklinde yeniden düzenlenmiştir. Maddenin gerekçesi şöyledir:

> *"Maddeyle, mahkûmun suç nedeni ile şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran örneğin tutuklama gibi hâller nedeni ile geçirilen sürelerin mahkûmiyetten indirilmesi esası benimsenmiştir. Böylece teknik anlamda tutukluluk sayılmamakla beraber şahsî hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran tedbirlerin tümünün de tutukluluk gibi mahkûmiyet süresine mahsup edilmesi öngörülmüştür. Bu nedenle, madde metninde 'hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün hâller' ibaresi kullanılmıştır.*
>
> *Maddede 'hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen' ibaresi yer aldığından hükümlünün mahkûm edildiği suçtan başka bir fiilden dolayı yargılama nedeniyle hürriyetinin sınırlanmış olması hâlinde de mahsubun hangi koşul ile yapılabileceği gösterilmiştir.*
>
> *Tasarıdaki maddenin ikinci cümlesinde yapılan değişiklikle, adli para cezasına hükmedilmesi durumunda, mahsubun bir gün karşılığı yüz Türk Lirası sayılmak suretiyle yapılacağı kabul edilmiştir"*

Somut olayda, ilgili kanun hükmünün farklı şekillerde yorumlanmaya elverişli olduğu görülmektedir. Kanun koyucunun amacının, mahkûmiyet hükmü kesinleşmeden önce kişinin özgürlüğünden yoksun bırakıldığı sürelerin cezadan indirilmesi suretiyle muhtemel mağduriyetleri önlemek olduğu kabul edilerek kanunda geçen iki "hükmün" aynı mahkûmiyet hükmüne ilişkin olduğu sonucuna ulaşılması mümkündür. Bununla birlikte 5237 sayılı Kanun'un 63. maddesinin gerekçesinde, yalnızca tutukluluğun değil, kişisel özgürlüğü sınırlayan diğer tedbirlerin de mahsuba konu olacağı belirtilmiş; ayrıca mahkûmiyetin dayandığı suçtan başka bir fiil nedeniyle özgürlüğün sınırlanmış olması hâlinde de mahsubun mümkün olabileceği açıkça gözetilmiştir. Dolayısıyla madde gerekçesi, mahsup kurumunun yalnızca aynı suç nedeniyle geçirilen sürelerle sınırlandırılmadığını ve kanun koyucunun farklı yargılamalar arasında mahsup yapılabilmesini de öngördüğünü ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte madde gerekçesinde, farklı suçlar nedeniyle özgürlükten yoksun bırakılarak geçirilen sürelerin hangi zamansal koşullarda başka bir mahkûmiyetten mahsup edilebileceği açık biçimde ortaya konulmamıştır. Bu koşul, kanun hükmünün Yargıtay tarafından yorumlanmasıyla somutlaştırılmıştır. Nitekim Yargıtayın içtihadı birleştirme kararında ve 5237 sayılı Kanun döneminde bu kararı izleyen istikrarlı içtihatlarında, beraatle sonuçlanan bir yargılama nedeniyle tutuklu kalınan sürelerin başka bir mahkûmiyetten de indirilebileceği kabul edilmiş; ancak bu imkân, mahsubun talep edildiği mahkûmiyete konu suçun, tutukluluğa neden olan yargılamada verilen hükmün kesinleşmesinden önce işlenmiş olması koşuluna bağlanmıştır. Bu yaklaşım, bir yandan kişinin özgürlüğünden yoksun bırakıldığı sürelerin karşılıksız kalmasını önlemeye, diğer yandan da bu kişinin daha önce tutuklu kaldığı sürelerin ileride işleyeceği suçlar nedeniyle verilecek cezalardan mahsup edileceği beklentisiyle yeniden suç işlemesinin önüne geçmeye yöneliktir. Bu yorumun kanun hükmünün lafzıyla ve madde gerekçesinde ortaya konulan mahsup amacıyla bağdaşmadığı söylenemez. Ayrıca söz konusu yorumun Yargıtay içtihatlarında istikrarlı biçimde benimsenmiş olması, mahsubun hangi koşullarda uygulanacağının ilgililer bakımından öngörülebilir olmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla derece mahkemelerince benimsenen yorumun kanuni dayanaktan yoksun olmadığı ve kanunilik ölçütünün belirlilik ile öngörülebilirlik gereklerini karşıladığı kanaatindeyim.

Açıklanan gerekçelerle, sayın çoğunluğun somut başvuruda hem kabul edilebilirlik hem de esas yönünden vardığı sonuca katılmıyorum.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başvuru Numarası : 2022/101643
Karar Tarihi : 2/4/2026

KARŞIOY

1. Başvurucu daha önce beraat etmiş olduğu bir suç ithamı nedeniyle tutuklu kaldığı sürelerin daha sonra işlemiş olduğu ve mahkûmiyet kararı aldığı cezadan mahsup edilmemesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasında bulunmuştur.

2. Başvurucu Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yürütülen yargılama kapsamında 1.4.2006 ilâ 15.6.2006 tarihleri arasında tutuk kalmak suretiyle özgürlüğünden mahrum bırakılmış, söz konusu yargılamada sanık hakkında verilen beraat kararı 7.1.2010 tarihinde kesinleşmiştir.

3. Başvurucu daha sonra 10.9.2019 tarihinde gerçekleştirdiği iddia edilen terör örgütüne üye olma fiilinden dolayı Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılanmış ve altı yıl üç ay hapis cezasına mahkûm edilmiş, söz konusu mahkûmiyet 22.12.2021 tarihinde kesinleşmiştir.

4. Başvurucunun beraat etmiş olduğu yargılamada tutuklu kaldığı sürelerin mahkumiyetinden mahsup edilmesine ilişkin talebi yargılama mercileri tarafından reddedilmiştir.

5. Yargılama mercilerinin söz konusu talebi reddetmeleri Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 6.3.1940 tarih, 1940/5 esas ve 1940/68 sayılı kararına dayanmaktadır.

6. Söz konusu içtihadı birleştirme kararında; mahsup işleminin yapılabilmesi için mahsup edilecek olan cezanın kaynaklandığı suçun işlenme tarihinin beraat kararının kesinleşmesinden önce olması ön koşul olarak aranmaktadır.

7. Bu kabuldeki temel mantık, tutuklu kaldığı suç ithamından dolayı yargılandığı davada beraat eden kişilerin kendi lehlerine ileride işleyeceği suçlardan mahsup edilebilecek bir sürenin daimî olarak muhafaza edilmesinin oluşturacağı sakıncaların giderilmesidir.

8. Diğer taraftan söz konusu içtihadı birleştirme kararında; kişilerin tutuklu kaldıkları bir suç nedeniyle yürütülen yargılama neticesinde beraat etmeleri halinde beraat kararının kesinleşmesinden önce işledikleri ve mahkum edildikleri başka bir suçun cezasından indirim yapılmasına imkan verilmek suretiyle tutuklama nedeniyle oluşan haksızlığın telafisine olanak sağlanması hedeflenmektedir.

9. 765 sayılı mülga Türk Ceza kanununun 40. maddesinde *"Hüküm katiyet kesbetmeden evvel vukubulan mevkufiyet ceza mahkümiyetlerinden indirilir."* denilmek suretiyle çoğul bir anlatım kabul edilerek hükmün kesinleşmesinden önce gerçekleşen tutuklamaların verilecek mahkumiyetlerden mahsup edilmesi imkanını getirmiştir.

10. 5237 sayılı Türk Ceza kanununun 63. maddesinde ise *"Hüküm kesinleşmeden önce gerçekleşen ve şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün haller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir."* denilmek suretiyle tekil bir anlatım tercih edilmek suretiyle hükmün kesinleşmesinden evvel gerçekleşen şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran hallerin yargılama sonucunda verilecek hapis cezasından indirilmesi kabul edilmiştir.

11. Bu noktada 765 sayılı Kanundaki çoğul anlatım tarzından alınan mahkumiyetin tutuklu kalınan yargılama dışında da alınan başka bir mahkumiyetten mahsuba imkân verdiği savunulabilir ise de, bu ifade şeklinin tutuklamaların süre sınırına tabi olmaksızın geniş bir indirim imkanı verdiğini iddia etmek mümkün değildir.

12. Özünde her iki düzenlemede, soruşturma ve kovuşturma safhalarında gerçekleşen tutuklamaların aynı yargılama sonucunda verilecek hürriyeti bağlayıcı cezalardan indirilmesini öngörmektedir. Berat edilen yargılamada geçirilen tutukluluk sürelerinin başka bir suçun mahkumiyetinden mahsup edilmesi durumu bu düzenlemelerde sarih olarak dikkate alınmış değildir.

13. Diğer taraftan her zaman tutuklulukta geçirilen sürelerin mahsup edilebileceği başka bir mahkûmiyet kararı da bulunmayabilir. Bu nedenle kanun koyucu 5271 sayılı Ceza Mahkemesi Kanunu'nun 141/1-e maddesinde tutuklanan şahıs hakkındaki soruşturmanın kovuşturmaya yer olmadığı veya beraat kararıyla sona ermesi durumunda kişiye tazminat ödenmesi gerektiğine dair düzenleme yapmıştır.

14. Yukarıda bahsedilen içtihadı birleştirme kararında ise daha spesifik bir durum göz önüne alınmak suretiyle, beraat ile sonuçlanan bir yargılamada tutuklu kalınan sürenin beraat kararının kesinleşmesinden önce işlenmiş olan başka suçtan alınan hürriyeti bağlayıcı cezadan mahsup işlemi yapılabileceğini öngörmek suretiyle neticesi itibari ile haksız olarak gerçekleşmiş olan bir tutuklamada kişilere alternatif bir telafi imkânı getirilmektedir.

15. Söz konusu içtihadı birleştirme kararında bu konuya açıkça vurgu yapılmak suretiyle *"haksızlıkların neticelerini gidermek amacıyla böyle bir kabulünün yapıldığı"* vurgulanmıştır.

16. Söz konusu kabuldeki en belirgin özellik mahsubun yapılabilmesi için ikinci suç tarihinin beraat edilen yargılamadaki beraat kararının kesinleşmesinden önceki bir döneme ait olması gerekliliğidir.

17. Beraat kararının kesinleşmesinden sonraki tarihlerde işlenmiş olan bir suç nedeniyle alınan cezalardan mahsuba imkân verilmemesi içtihadı birleştirme kararında önemle vurgulanan bir husustur.

18. Somut olayımızda beraat kararı verilen davadaki yargılama 7.1.2010 tarihinde sona ermiş ve karar kesinleşmiştir. Mahsup istenilen mahkumiyete dair yargılamadaki suç tarihi ise beraat kararının kesinleşmesinden on yıldan fazla bir süre geçtikten sonra 23.9.2020 tarihinde işlenmiş olup gerek kanuna ve gerekse içtihadı birleştirme kararına göre söz konusu mahsubun yapılma imkânı bulunmamaktadır.

19. Diğer taraftan Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141. maddesine göre kişilerin tutuklu kaldıkları bir yargılamada beraat etmeleri durumunda tazminat talep etme hakları mevcuttur.

20. Anayasa Mahkemesi konuyu değerlendirdi Kemal Özer kararında da *([1. B.], B. No: 2021/58376, 17/9/2024)*, beraatın kesinleşmesinden sonra işlenen suçlardan mahsup yapılmamasını kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı açısından ihlal sebebi olarak görmeyerek ihlal iddiasını açıkça dayanaktan yoksun bulmuştur.

21. Bu gerekçeler çerçevesinde, mevcut hukuki ve fiili durumu göz ardı eden ve beraat kararından çok sonra işlenen suçlarda da mahsup imkânı sağlayan ihlal kararının yerinde olmadığını değerlendirdiğimizden çoğunluk görüşüne iştirak edilmemiştir.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Basri BAĞCI	İrfan FİDAN	Yılmaz AKÇİL